

[Prieme.]

faa konstateret, om Fedtprisens Forhøjelse er berettiget, endside til at stoppe Prisforhøjelsen, indtil den var godkendt. Jeg vil tilføje, at der ikke paa Fedtomraadet i lang Tid har været Tale om Eksport af Betydning, saa *det* kan i hvert Tilfælde ikke bruges som Paaskud for Forhøjelsen.

Jeg har paavist, at der ikke er nogen Anledning for Priskontrollen til at kræve større Myndighed, og paavist, at den ikke har brugt sin Myndighed paa et Omraade, hvor den har haft den. Men jeg ønsker at tilføje, at heller ikke den Prisudvikling, der har været, berettiger til at falde over Handelen og andre erhvervsdrivende i Almindelighed, som det er forsøgt i det stillede Krav om yderligere Myndighed.

Ser man paa de forskellige Pristal, vil man se, at i Juli—August 1939, altsaa før Krigen, laa Priserne f. Eks. paa Levnedsmidler saa nogenlunde paa samme Niveau for Raavarer, Færdigvarer engros og Detailvarer, nemlig henholdsvis paa 108, 113 og 107 i Forhold til 1935. Men siden er Raavarerne til Levnedsmidler steget til 203, for Engros-Færdigvarer til 165 og for Detailvarer til 146, altsaa jo mindre Pristigning, des nærmere Varen kommer til Forbrugerne. Man vil altsaa se, at medens Raavarerne er steget ca. 100 pCt., er Engros-Færdigvarer kun steget ca. 50 pCt. og Detailvarerne ca. 40 pCt. Disse Tal tyder ikke paa, at Handelen ikke i al Almindelighed overholder Prisloven, tværtimod.

Jeg kan endvidere nævne, at det samlede Engrospristal er steget fra 111 i Juli 1939 til 185, men Raavarerne er steget til 222; Importvarerne til 213, medens Hjemmemarkedets Varer kun er steget til 169.

Nu ved jeg udmærket, at man ikke helt kan sammenstille disse Tal, men jeg vil paastaa, at Forholdet mellem disse Tal dog viser, at der ikke i dem ligger nogen særlig Anledning til at falde over Handel og Produktion i Almindelighed med Krav om mere Kontrol. Der er Myndighed nok til at gribe ind efter de gældende Love, mere end rigelig Myndighed, og Priskontrollen har sine Underudvalg over hele Landet. Den behøver ikke mere Magt.

Endelig vil jeg nævne, at jeg finder, at Priskontrolraadets Krav om Ret til at idømme Bøder, der ikke kan appelleres til Domstolene, ligger langt paa den anden Side af, hvad der er ret og rimeligt, og hvad vi her i Landet kalder Lov og Ret. Man kan ikke lade Embedsmænd afgøre, om Lovene overtrædes, og derefter lade de samme Embedsmænd idømme inappellabel Straf. En

saadan Myndighed vilde være mere end urimelig, og jeg tror allermindst, man behøver at give Priskontrolraadets Embedsmænd en saadan Myndighed. Priskontrolraadet vil nemlig altid staa stærkt i Forhandlinger om Priser med de erhvervsdrivende. Jeg vil paastaa, at selv om en erhvervsdrivende føler, at han har Ret, vil han i saadanne Tilfælde nødig have sin Sag for Domstolene, saa der er ingen Grund til at nære Ængstelse for, at det skal svække Priskontrollen, at der er Ret til at faa dens Kendelser prøvet ved Domstolene.

Der er samtidig en anden Sag, som jeg gerne vil gøre et Par Bemærkninger om: det er Finansministerens Importafgift og Omsætningsafgift. Jeg skal ikke gentage de Anker, der har været fremme om den forholdsvis ringe Tid, der var til Sagens Behandling paa Rigsdagen, men jeg finder, at Finansministeren har oplyst os for daarligt om, hvad disse Afgifter vilde give i Statskassen. Ministeren hævdede, at den gamle Lov i de 7 Maaneder næppe gav mere end ca. 85 Mill. Kr., men meget nøgterne Beregninger viser, at den vil give over 100 Mill. Kr., idet vi maa regne November med for Omsætningsafgiftens Vedkommende. Ministeren kan ikke skyde sig ind under, at han kun har talt om de 7 Maaneder til den 31. Oktober, for da han skulde opstille nogle Beregninger over, hvad den nye Lov vilde give i Resten af Finansaaret, var han meget omhyggelig med kun at regne med 4—5 Maaneder og ikke tage November med for Omsætningsafgiften, hvorved han kom til det ogsaa alt for lille Tal 34 Mill. Kr. Disse Afgifter vil tilsammen i Finansaaret 1940—41 give langt over de beregnede 85 Mill. Kr. plus 34 Mill. Kr., antagelig ca. 30 Mill. Kr. mere, saaledes at der, naar Finansministeren kun har regnet med ca. 119 Mill. Kr., var en meget stor Margin for yderligere Lempelser, f. Eks. for Ophævelse af Importafgiften, som for Resten af Finansaaret er anslaaet til 10 Mill. Kr. af de 34 Mill. Kr.

Jeg vil i denne Forbindelse gerne nævne en enkelt Ting vedrørende Importafgiften, som vi i Folketingsudvalget beskæftigede os en hel Del med, og det er Spørgsmaalet om de saakaldte Isolationsplader til Byggeriet. Det sagkyndige Erhverv har siden hen ikke rigtig kunnet forstaa, at disse Plader ikke har kunnet fritages for Importafgiften. Man har paastaaet, at det teknisk vilde være gør ligt, og det var jo tekniske Betæneligheder, der gjorde, at Udvalget gik med til, at disse Plader ikke blev fritaget for Importafgiften. Jeg vil paa den her